

„PER CRUCEM AD LUCEM.” A KERESZTEN ÁT A VILÁGOSSÁGIG

A MÁJ ÉS AZ EPEUTAK BETEGSÉGEI

(Szerkesztette: TULASSAY ZSOLT)

Dr. Gasztonyi Beáta

DOI: 10.59063/mba.2026.79.3.6

Tisztelt Kollégák!

Ha van mondat, amely pontosan leírja a belgyógyászat és a hepatológia lényegét, akkor ez az. Tünetekkel indulunk, sokszor bizonytalansággal dolgozunk, és a világosság – a kórisme, a megértés és a felismerés – ritkán érkezik meg az első pillanatban. És ha van pillanat, amikor ez a mondat különösen aktuális, akkor egy konferencia utolsó előadása ilyen. Hosszú szakmai napok után, telített fejjel, fáradtan – de még mindig kíváncsián, még mindig gondolkodva. Ígérem, most nem egy új guideline ismertetése vagy hosszú eszmefuttatás következik. Inkább egy gondolatébresztő lezárás. Egy könyv apropóján. És egy életmű apropóján.

Tulassay Zsolt professzor számomra – és a belgyógyászat-gasztroenterológia szakma számára – igazi mentor. Az a fajta mentor, akinek a mondatai akkor is velünk maradnak, amikor már nincs ott:

„Álljunk meg egy pillanatra.” „Biztos, hogy jól tesszük fel a kérdést?” „Mit jelent ez a beteg számára?”

Pontosan ez a szemlélet jelenik meg abban a könyvben, amelyet most szeretnék ajánlani Önöknek: a Medicina Könyvkiadó által a napokban megjelentetett monográfiát „A máj és az epeutak betegségei” címmel.

Ez a kötet már az első oldalon világossá teszi, hogy nem egy egyszerű szakkönyvről van szó. Az előszó – Tulassay professzor gondolataival – nem adatokat sorol, hanem irányt ad. A hepatológia az elmúlt évtizedekben óriási fejlődésen ment keresztül: új diagnosztikus lehetőségek, új terápiák, új szemlélet kíséri a kollegák munkáját. De mindez csak akkor ér valamit, ha klinikusi gondolkodással, az új adatok és összefüggések kritikus feldolgozásával párosul. Nem elég tudni, mi a betegség. Érteni kell, hogyan jutunk el odáig.

A könyv szerzőgárdája önmagáért beszél. A hazai hepatológia meghatározó alakjai írták a fejezeteket: Alpár Alán, Dezsőfi-Gottl Antal, Gerlei Zsuzsanna, Hagymási Krisztina, Horváth Gábor, Hunyady Béla, Mandl József, Palkó András, Pár Alajos, Pár Gabriella, Rókusz László, Szabó Dolóresz, Szalay Ferenc, Taller András, Tulassay Zsolt, Vásárhelyi Barna – olyan nevek, akiknek a munkájával nap mint nap találkozunk a gyakorlatban.

A könyv bemutatja a máj és az epeutak betegségeinek teljes spektrumát, de nem tankönyvi szárazsággal, hanem klinikai logikával felépítve. A kötet végig vezet a máj anatómiájától a májműködés molekuláris alapjain és kórisméjén át a leggyakoribb kórképekig – a vírushepatitiseken, az immunológiai és anyagcsere-betegségeken, a toxikus és gyógyszer okozta májkárosodásokon, valamint a cirrhosison és szövődményein át egészen a gócos májbetegségekig és a májátültetés kérdésköréig.

Ez nem az a könyv, amit elejétől a végéig, egy lendülettel elolvasunk. Ez az a könyv, amit leveszünk a

polcra, amikor elakadunk. Amikor egy laborérték nem illik a képbe, amikor egy tünet több mint amit elsőre gondoltunk, vagy amikor újra szeretnénk egy kicsit rendet tenni a fejünkben.

Mert emlékeztet arra, hogy a belgyógyászat – és benne a hepatológia – nem a gyors válaszok műfaja, hanem az értelmezésé.

A konferencia végén járunk – fáradtan, de remélhetőleg tudásban gazdagodva. De ha most egyetlen gondolatot magukkal visznek, legyen ez:

A jó belgyógyász és hepatológus nem attól jó, hogy mindent azonnal tud, hanem attól, hogy jól gondolkodik, a korszerű ismereteket jól szintetizálja, nem fél elidőzni a részleteken és időt adni a megértésnek. „A máj és az epeutak betegségei” című könyv ebben lesz jó, hogy minket olvasókat lubickolni az új szakmai ismeretekben, miközben észrevétlenül új cselekvési irányba fordítja majd figyelmünket. Mindezen gondolatokat men-

toromtól tanultam – most pedig tisztelettel ajánlom mindannyiunknak.

Köszönöm, hogy még figyeltek, és szívből ajánlom Tulassay Zsolt professzor által szerkesztett és írt, a Medicina Könyvkiadó jóvoltából már elérhető új monográfiát búcsúzóul.

Végezetül egy rövid, ám praktikus információ azok számára, akik kedvet kaptak a kötet kézbevételehez. A könyv már megvásárolható a Medicina Könyvesboltokban, valamint a kiadó webshopján, ahol 10% kedvezménnyel érhető el. A könyv fogyasztói ára: 18 310 Ft.

A Medicina Könyvesboltok Budapesten, Debrecenben, Pécsen és Szegeden várják az érdeklődőket.

(A könyvismertetés a XXVI. Gasztroenterológiai Továbbképző Konferencián hangozott el 2026. január 31-én.)